

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Fabrikationen af og Handelen med hemmelige Læge- og Sundhedsmidler (Arkana) er navnlig i de senere Aar saavel i Udlandet som her i Landet tiltagen i en overordentlig Grad.

Den stædse stigende Udbredelse af Arkana skyldes ikke blot den Omstændighed, at deres Antal, navnlig i Udlandet, saa at sige fra Dag til Dag forøges — efter Opgivelse, som ifølge en Meddelelse fra det kgl. Sundhedskollegium, haves fra Udlandet, salubdes der saaledes alene i Tydskland fortiden 550 Arkana, hvis Sammensætning er bleven undersøgt og offentliggjort, hvoraf 247 til indvortes Brug og 303 til udvortes Brug —, men tillige væsentlig den Opfindsomhed, som udvises i at anbefale dem ved omfattende og i høj Grad markffrigende Bekjendtgjørelser i de offentlige Blade, ved Skilte, Opslag, Omsendelse i Huse og af Anbefalinger, Priskuranter o. desl., ved en Række Attester af høist tvivlsom Betydning, hvortil kommer nye, heri Landet hidtil ukjendte Udbredelsesmaader. Det er saaledes blevet Brug, at saakaldte udenlandske Læger, under hvis Navn der skjuler sig en Arkanafabrikant, i Blade heri Landet tilbyder Konsultation paa Afstand, og i særdeleshed, at der om en eller anden Sygdom udgives populære Brochurer, som da slutte med Anbefaling for et bestemt Arkanium som Middel mod Sygdommen. Af saadanne Reklamebrochurer, — hvis Udbredelse søges forøget ved at sætte Prisen billig, og ofte ved, for at fængsle Kjøbernes Nysgjerrighed, deri at behandle forskjellige af Kjønsygdommene paa en mer eller mindre slibrig Maade, — udgives for Liden mindst 61, hvoraf en stor Del ogsaa har fundet Vej hertil Landet, og hvoraf enkelte ere oversatte paa Dansk. Af de mest bekjendte af disse skal kun nævnes den af Boghandler Laurentius (nu Böhncke) i Leipzig udgivne, i mange Tusinde Exemplarer udbredte „der persönliche Schutz“, som er en Reklame for en kininholdig Sertintinktur mod Impotens, der salubdes til 40 preussiske Daler, medens dens virkelige Værdi er nogle faa Mark.

Det vil nu neppe kunne nægtes, at der er en Modsigelse imellem den Omhu, hvormed vor Lovgivning vaager over, at alle Lægemidler, hvis Sammensætning er bekjendt, bydes Publikum saa gode og uforsalkede som muligt, og den Lethed, hvormed Salget foregaar af hemmelige Lægemidler, hvoraf mange indeholde stærkt virkende, endog farlige Substantier, nogle uskadelige, men da som oftest aldeles virksomme, og kun meget faa Substantier af Værdi som Lægemiddel. Skjøndt det derhos væsentlig er det anførte Hensyn til Sundhedspolitiets Interesse, som bør være raadende ved Bestemmelse om saadan Handel, kan der dog formentlig heller ikke ganske ses bort fra, at den hele Arkana-handel mere eller mindre hviler paa et systematisk

Bedrag, der er saa meget skammeligere, som det er den lidende Menneskehed, hvis Godtroenhed benyttes af vindesyg Spekulation, og som de Kapitaler, der paa denne Maade gaa ud af bedragne Patienters Lommer, som oftest ud af Landet, andrage Beløb, hvorom den, der ikke er nærmere bekjendt med den hele Trafik, ikke har nogen Forestilling. Der kan være saameget større Grund til ogsaa at tillægge dette Hensyn idetmindste nogen Betydning, som der kun aldeles undtagelsesvis og under Forudsætninger, som næsten aldrig ville være tilfælde, vil kunne være Spørgsmaal om at bringe Bedragerstraffen til Anvendelse i flige Tilfælde; selv om der er det største Misforhold mellem de Priser, hvortil Varerne udbydes, og Substantierne virkelige Værdi, i Forbindelse med de mest loffende Anbefalinger og Løfter om Virkninger, som ubliver, vil saadant ikke være tilstrækkeligt i et Forhold, hvor Kjøberen selv er henvist til at undersøge Varernes Værd og Ljenlighed.

De anførte Grunde have for Ministeriet afgivet al Opfordring til at gjøre det til Gjenstand for Overveelse, om de Midler, hvorved Lovgivningen hidtil har søgt at imødegaa Udbredelsen af hemmelige Lægemidler, kunne anses for tilstrækkelige til at hemme, hvad der efter Ministeriets Mening maa anses for et fordærligt og utilstedeligt Uvæsen, og da Ministeriet har maattet erkjende, at de hidtil i Lovgivningen indeholdte Bestemmelser ikke ville kunne gjøre Fyldest i saa Henseende, har man troet at burde søge fornøden virksommere Lovhjælp tilveiebragt.

Efter den danske Lovgivning er Salget af Arkana reguleret saaledes, at Forhandlingen af samme i Genhold til den almindelige Medicinallovgivning er forbeholdt de autoriserede Apothekere. Disse kunne altsaa forhandle ethvert Arkanium, og paa den anden Side kan enhver Anden, der forhandler Arkana, drages til Ansvar for ulovlig Medicamentsalg efter Frdn. 4de Decbr. 1672. Til disse Bestemmelser knytter sig derhos Forbudet i Pl. 1ste Decbr. 1779, hvorved det forbydes at indrykke Bekjendtgjørelser i de offentlige Blade om Arkana, medmindre dertil er meddelt en særegen Autorisation. Til Overholdelsen af den sidstnævnte Bestemmelse have nu hidtil Foranstaltningerne for at hemme Udbredelsen af Arkana væsentlig indskrænket sig, idet Forfølgning mod upriviligerede Forhandlere af Arkana kun forekommer undtagelsesvis.

Afset fra de mere principielle Indvendinger, for hvilke den nuværende Ordning giver Rum, frembyder sig først den Tvivl, om Pl. 1ste Decbr. 1779, der forøvrigt ikke udtrykkelig foreskriver nogen Straf for Overtrædelse af dens Forbud imod uautoriserede Bekjendtgjørelser om Arkana, er gjældende udenfor Kjøbenhavn. Saavel efter dens